

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

A. Charakteristika vyučovacího předmětu.

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tento předmět doplňuje všeobecné vzdělání každého jedince. Od předmětů naukového zaměření se značně odlišuje, neboť zprostředkovává poznání světa estetickým zážitkem. Rovněž v žácích rozvíjí celkové vnímání uměleckého díla, napomáhá k uvědomělému pochopení prožitku a neposlední řadě ovlivňuje rozvoj jejich vlastní tvořivosti.

Cíleně vede žáky k hledání krásy v prostředí, které je obklopuje, v lidech, s nimiž se setkávají, ale i v sobě samých. Pokud budou zážitky estetického charakteru příjemné, bude zajisté každý usilovat o jejich opakování, a tak si následně vybuduje i zvláštní ochranný vztah vůči kulturním hodnotám.

Celý tento proces by měl vycházet z úcty k tradicím. Je potřeba porozumět především kultuře, kterou nám zanechali naši předkové, abychom chápali kulturu současnou a mohli se spolupodílet na přípravě kultury budoucí.

Děti budou také hledat smysl a podstatu tvůrčí hudební činnosti minulosti i současnosti. Měly by také v hodinách Hv poznávat tzv. obecný vkus a sledovat jeho střet s okamžiky živého vývoje hudby.

Hudební tvorba se svými postupy podobá jakékoli jiné tvůrčí činnosti. Složitý proces začíná přípravou, prochází inspirací, vlastním vypracováním a poté srovnáváním s ostatními, sebehodnocením a korekcí. Učí toleranci, ale současně posiluje zdravé sebevědomí jedince.

V hudební výchově se zaměřujeme na čtyři důležité složky, a to Vokální činnost, Instrumentální činnost, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

V rámci Vokální činnosti budou žáci s vedením učitele rozšiřovat vlastní hlasový rozsah při dodržování všech zásad hlasové hygieny. Zaměří se na rytmus, rozvine se rovněž hudební představivost. Osvojí si ročně nejméně 10 písní v každém ročníku druhého stupně. Zvládnou zpěv jednohlasý, v některých písních nacvičí lidový dvojhlas, připraví se také na zpěv vícehlasý.

V Instrumentální činnosti se budou prezentovat především žáci, kteří alespoň částečně ovládají hru na některý hudební nástroj. Ostatní se zapojí při doprovodu zpěvu využitím nástrojů Orffova instrumentáře. Doprovodnými nástroji mohou vyjadřovat rytmické, ale i melodické či dynamické představy.

V Hudebně pohybových činnostech si žáci osvojí dovednosti základního taktování, jednoduchých tanečních kroků i vlastního pohybového ztvárnění skladbičky. Budou se orientovat v prostoru, pokusí se uchovat v paměti postupy při tanci nebo jednoduchých pohybových hrách. Pohybově nadaní zvládnou i pantomimu a improvizaci na změny v proudu znějící hudby.

V Poslechových činnostech se děti seznámí s hudebními formami, s hudebně výrazovými prostředky, s hudebními styly a žánry. Během každého jednotlivého ročníku II. stupně si přiblíží minimálně 8 poslechových skladeb významných autorů v kontextu s jinými hudebními díly, dobou jejich vzniku, životem autora i vlastními zkušenostmi.

Žáci budou připravováni k tomu, aby uměli také slovně charakterizovat hudební dílo a dovedli vytvářet vlastní úsudek a vlastní vztah k tomuto druhu umění.

Součástí výuky budou nadále návštěvy výchovných koncertů zlínského symfonického orchestru konané v Domě umění ve Zlíně. Koncerty populární hudby (country, folk, rock), ukázky cimbálové muziky, koncerty žáků ZUŠ či konzervatoře budou nadále probíhat přímo v prostorách naší školy. Setkání s živou hudbou bude zajisté pro mnohé motivací k osobnímu zapojení ve školních i mimoškolních hudebních aktivitách.

Hudební výchova bude ve všech ročnících dotována jednou vyučovací hodinou týdně. Výuka bude probíhat v učebně hudební výchovy, která je vybavena především klavírem, ale i potřebnou zvukovou technikou a jinými nezbytnými pomůckami.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	V tomto předmětu budou učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívat zejména tyto strategie:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídění informací z oblasti hudebního umění z encyklopedií i internetu ➤ zapojení více smyslů – zrak – hmat – sluch – při hře na nástroj i při zpěvu (zrak – sluch) ➤ práce s dechem ➤ učení získávat emocionální podněty z poslechu hudby ➤ vyhledávání souvislostí mezi hudbou českou a evropskou
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ➤ k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a praktických zkušeností s významem hudby v životě jedince ➤ k tvořivému a spontánnímu pohybovému projevu v proudu znějící hudby

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ➤ k formulování vlastních názorů na problematiku hudební kultury jednotlivých stylů ➤ k učení vyjádřit vlastní pocity vyvolané působením hudby ➤ k přijímání kritiky a k poučení se z ní vzhledem k vlastním muzikálním projevům
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ➤ schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastních a druhých (během zpěvu ve sboru nebo v rámci souhry několika hudebních nástrojů) ➤ poznávání odlišnosti a jedinečnosti každého člověka, rozvíjení pozitivní sebedůvěry, uvědomění si vlastních možností a rozvíjení svých hudebních dovedností
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ➤ k respektování potřeb vlastních, ale i ostatních lidí (např. vzhledem k výběru poslouchané hudby) ➤ k toleranci odlišnosti hudebních kultur jiných národů a etnických skupin
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat znalosti a zkušenosti nabyté v daném předmětu - v oblasti zájmové činnosti ➤ dodržovat pravidla hlasové hygieny při zpěvu ➤ objektivně posuzovat své hudební schopnosti a dovednosti při profesní orientaci

B. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník

Tématický okruh: Vokální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě dispozic a získaných dovedností v jednohlase a dvojhlas ➤ naučí se zpívat dvojhlasý a trojhlasý kánon ➤ dodržuje správné pěvecké návyky a chápe nutnost péče o svůj hlas ➤ zazpívá durovou stupnici vzestupně ➤ zazpívá hymnu ČR z paměti 	<ul style="list-style-type: none"> • nasazení tónu, dýchání a frázování • příprava na jednoduchý dvojhlas a trojhlas /zpěv kánonů/ • durová stupnice vzestupně • hlasová hygiena • hymna ČR z paměti • osvojení nejméně 10 písni reprodukce v rámci individuálního rozsahu. 	<p>MV: - Dějepis – vznik naší hymny.</p> <p>PT: OSV – Umění jako prostředek komunikace.</p>

6. ročník

Tématický okruh: Instrumentální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ předvede podle svých schopností a 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje • nástrojová reprodukce jednoduchých 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání.</p>

<p>dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ doprovodí správně rytmicky jednoduchou píseň na Orfovy nástroje ➤ vytvoří vlastní rytmické motivy, přehry, mezihry a dohry 	<p>motivků</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace na klaviatuře • čtení not c – e2 • vyjádření rytmických představ pomocí doprovodných nástrojů Orf. Instrumentáře • rozlišení tónu a zvuku • posuvky • základní doprovodné akordy 	<ul style="list-style-type: none"> - Kreativita. - Sebepoznání a sebezpojetí.
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

6. ročník

Tématický okruh: Hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ předvede polkový taneční krok ➤ dbá na taneční držení těla ➤ rozpozná některé tance 19. století 	<ul style="list-style-type: none"> • chůze pochodová, chůze po špičkách • polkový taneční krok • taneční držení těla • polka • polonéza 	<p>MV:</p> <p>Vv - Ilustrace písní a tanců</p> <p>Tv – krok pochodový, polkový, valčíkový</p> <p>PT:</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikace - Mezilidské vztahy - Spolupráce
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

6. ročník

Tématický okruh: Poslechové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje vybrané hudební nástroje podle jejich zvuku ➤ rozliší skladbu vokální a instrumentální ➤ pozná a porovná lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu. ➤ pozná vybrané skladby včetně jejich autora. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišení hudebních nástrojů sólových • složení smyčcového kvarteta • klavírní kvintet • dechový sextet • tempo, rytmus a dynamika skladby • polyfonie • složení sym. orchestru • opera – libreto, árie, recitativ • vnímání hudeb. díla v souvislosti s dobou jeho vzniku a epizodami ze života skladatelů • seznámení s minimálně 8 poslechovými skladbami během ročníku 	<p>MV: Dějepis, zeměpis Vv – výtvarný záznam melodie nebo rytmu</p> <p>PT: Multikultur. výchova - napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, učí vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, ale ne zdroj konfliktu</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

7. ročník

Tématický okruh: Vokální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě ➤ prakticky dodržuje zásady hlasové hygieny v období začínající mutace ➤ zazpívá durovou stupnici tam i zpět ➤ zdokonaluje se ve zpěvu hymny zpaměti ➤ podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně ➤ zdokonaluje se ve zpěvu hymny zpaměti 	<ul style="list-style-type: none"> • hlasová nedostatečnost a její kompenzace transpozicí či využitím jiné hudební činnosti • osvojení nejméně 10 písní v průběhu ročníku • interpretace písní dle individuálních možností • zpěv lidového dvojhlasu, nácvik alespoň 2 lid.písní z Valašska • upevnění znalosti státní hymny po stránce intonační a rytmické • příprava na vícehlasý zpěv 	<p>MV: Čj, Dějepis – Písně národního obrození PT:</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

7. ročník

Tématický okruh: Instrumentální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
	<ul style="list-style-type: none"> • nástrojová reprodukce melodií podle 	

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří jednoduchý doprovod podle akordových značek ➤ čte a píše noty v rámci houslového klíče ➤ zvolí správný rytmický doprovod na Orff.nástroje k dané písni. 	<p>individuálních schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba jednoduchých doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentář • čtení a psaní not v rámci houslového klíče • melodické a rytmické vyjádření hudebních i nehudebních představ pomocí hud.nástroje 	
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

7. ročník

Tématický okruh: Hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvede je ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období ➤ uvědomuje si sílu hudby jako vyjadřovacího prostředku. 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní pohybové ztvárnění znějící hudby • pohybová improvizace • valčíkový taneční krok • menuet • ukázka regionálních lidových tanců / točená,kúlaná/ • pohybové ztvárnění písně 	<p>MV:</p> <p>Tv – vlastní taneční variace</p> <p>PT:</p> <p>OSV – Kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce a soutěživost - Seberegulace a sebeorganizace <p>EV – vnímavý a citlivý přístup ke kulturnímu dědictví</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

7. ročník

Tématický okruh: Poslechové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vnímá užité hudební výrazové prostředky ➤ rozlišuje některé hudební směry a dovede je slovně charakterizovat ➤ vnímá roli posluchače ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuk trubky, flétny, houslí a varhan v proudu znějící hudby • rozlišení komorního orchestru od zvuku symfonického orchestru • hudební princip souměrnosti, gradace a kontrastu • triola • hudební revue Osvobozeného divadla • Symfonie • české baroko • česká hud. emigrace v období klasicismu • český hudební romantismus • hudba programní, symfonická báseň • osvojení nejméně 8 poslechových skladeb významných autorů (Smetana, Dvořák, Ježek, Beethoven, Michna z Otradovic, P.J.Vejvanovský, L.Dusík) • epizody ze života vybraných skladatelů • folklór Chodska • folklór Slovácka – tradice • folklór Valašska – lidová muzika, píseň, kroj, zvyky a tradice 	<p>MV:</p> <p>MV Čj, Dějepis, Zeměpis, Vv.</p> <p>PT: OSV - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, porozumění evropským kulturním kořenům, přínos světové kultury</p> <p>Multikulturní výchova – etnikum, budování postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

8. ročník

Tématický okruh: Vokální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá podle svých dispozic intonačně čistě ➤ vytvoří si svůj názor na jednotlivé hudební žánry ➤ čte v notovém záznamu vokální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodárné dýchání • nádech mezi pěveckými frázemi • techniky vokálního projevu • využití notového zápisu jako opory při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně-instrumentální skladby • vlastní vokální projev / jednohlas, dvojhlas, příp. vícehlas / • vázaný tón • osvojení minimálně 10 písní / převážně populárních / 	<p>MV:</p> <p>PT:</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

8. ročník

Tématický okruh: Instrumentální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jednoduché hudební nástroje pro 	<ul style="list-style-type: none"> • doprovod jednoduchých melodií pomocí základních akordů 	<p>PT:</p>

<p>doprovod</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čte v jednoduchém zápisu skladby ➤ aktivně se zapojuje do skupinových hudebních činností podle individuálních dispozic ➤ vytleskává podle individuálních dispozic v obtížnější rytmus 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na melodické nástroje dle individuálních dovedností • doprovod písní pomocí nástrojů Orffova instrumentáře • hudební názvosloví • nástroje jazzu • nástroje rocku • Synkopa • improvizace 	<p>Multimediální výchova</p> <p>- vliv médií ve společnosti</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

8. ročník

Tématický okruh: Hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje pohybem různé taneční rytmy ➤ využívá různé výrazové prostředky – aerobic, jazzgymnastiku aj. 	<ul style="list-style-type: none"> • hry na taneční kroky • cvalový krok • tanec sólový, párový, skupinový • hudba k tanci dříve a dnes • mazurka • pohyby při znějící rockové hudbě 	<p>MV:</p> <p>Tv – jazzgymnastika, aerobic</p> <p>PT:</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

8. ročník

Tématický okruh: Poslechové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí na základě svých ind. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ➤ vypráví epizody ze života vybraných skladatelů ➤ vysvětlí rozdíl mezi impresionismem a expresionismem ➤ pozná nejslavnější díla světové hudby ➤ poznává typické představitele jednotlivých žánrů podle typu hudby ➤ vnímá roli posluchače 	<ul style="list-style-type: none"> • barokní hudba v díle Bacha a Händela • hudba světového klasicismu/ Mozart, Beethoven/ • hudba světového romantismu /Chopin, Čajkovský, Wagner, Verdi / • jazz / odliší spirituál, blues, swing a rock / • populární hudba / opereta, hudební revue, SEMAFOR, muzikál / • vývoj písně • Písničkáři • seznámí se minimálně s 8 poslechovými skladbami 	<p>MV:</p> <p>Čj, Dějepis, Zeměpis</p> <p>PT:</p> <p>Multikulturní výchova /prevence vzniku xenofobie, rasismu a národnostní nesnášenlivosti</p> <p>Enviromentální výchova -láska k místu kde bydlím.</p> <p>Výchova k EGS - vnímání evropské a světové kultury.</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

9. ročník

Tématický okruh: Vokální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá dle svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně ➤ vysvětlí a plně chápe relaxační funkci hudby ➤ chápe důležitost hlasové hygieny ➤ dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • relaxační role hudby • reprodukce tónů • důležitost hlasové hygieny • zpěv jednohlasý, případně vícehlasý • nácvik alespoň 10 písní / lidové, populární, folkové / • přednes písní bez doprovodu i s doprovodem • slavné osobnosti operního zpěvu / čeští i světoví / • významní populární zpěváci / jazzoví, muzikáloví = porovnání / • známí zpěváci lidových písní • vytváření vlastních úsudků / debata / 	<p>MV:</p> <p>PT:</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

9. ročník

Tématický okruh: Instrumentální činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá jednoduché hudební nástroje pro doprovod ➤ dokáže číst v notovém záznamu melodie ➤ používá nabyté poznatky a dovednosti k jednoduchému doprovodu písní a skladeb 	<ul style="list-style-type: none"> • doprovod pomocí nástrojů Orffova instrumentáře • hra snadných písní s doprovodem bicích • hra na melodické nástroje podle individuálních schopností • významní instrumentální sólisté • zápis not v rozsahu a – g² • technika v hudbě – nahrávací studio 	<p>MV :</p> <p>Fyzika - Elektronika</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

9. ročník

Tématický okruh: Hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvolí vhodný typ pohybu ke znějící hudbě ➤ dokáže jednoduché krokové prvky základních lidových a společenských tanců ➤ uvědomuje si bezprostřední sepětí hudby a pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • taneční kroky k hudbě stylu disco a country • taktování, tleskání • moderní taneční hudba • tance v historickém vývoji 	<p>MV:</p> <p>PT:</p>

9. ročník

Tematický okruh: Poslechové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje některé hudební směry a slovně je charakterizuje ➤ pozná nejslavnější díla světové hudby ➤ zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami ➤ upevňuje si základní normy společenského chování. ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší hudební památky • hudební formy baroka / oratorium, toccata, fuga / • melodram • disko • folk • country • Rock • písně Osvobozeného divadla • poslech nejméně 8 skladeb během ročníku v souvislosti s dobou jejich vzniku a epizodami ze života skladatelů • vytváření vlastních soudů a preferencí • hudba a film • hudba a poezie • hudba a pohyb 	<p>MV: Čj, Dějepis, Zeměpis PT:</p> <p>Mediální výchova - vliv médií na kulturu, média jako zdroj kvalitní zábavy.</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		